

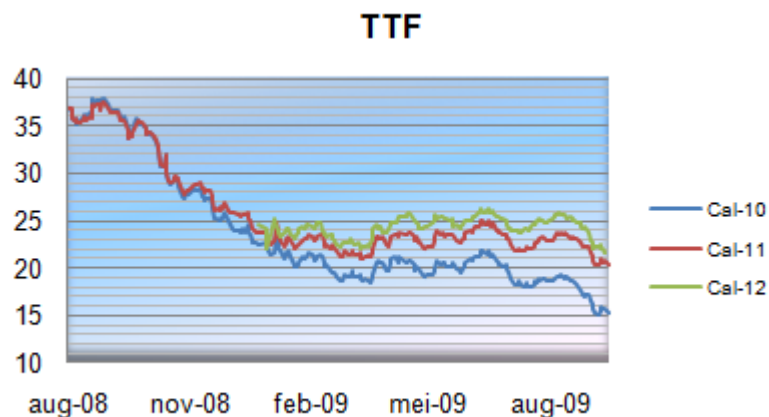
ENDON (markt)update

15-09-2009

Grondstoffen

De Brent olie sloot vorige week op USD 68,44 tegen USD 66,59 een week daarvoor. Al met al dus weer een iets hoger niveau, nadat we medio vorige week zelfs nog weer uitschieters hadden boven USD 70,00. Belangrijkste reden voor het hogere koersniveau is opnieuw de zwakke dollar. Voor een Euro moet inmiddels ruim USD 1,46 neergeteld worden. Tevens zie je de beleggers nog steeds op twee benen hinken, moeten we ons geld nu in aandelen stoppen of in grondstoffen (defensief). Vorige week vonden zowel de financiële markten als de grondstoffen (met name goud) de weg omhoog. Positieve geluiden over de wereldeconomie worden steeds luider, 'we zouden het dieptepunt bereikt hebben'. Maar tevens begint de twijfel in de markt toe te slaan of we op de financiële markten en de oliemarkt niet te hard omhoog zijn gegaan. Veel analisten lijken rekening te houden met een correctie en ook onze minister van financiën houdt er rekening mee dat na het herstel van de wereldeconomie een tweede dip ontstaat. Deze waarschuwing wordt ook gegeven door de Amerikaanse Nobelprijswinnaar Paul Krugman. Door oplopende werkloosheid en oplopende lasten (die opgelopen staatschulden moeten toch betaald worden) is het risico groot dat consumenten terughoudend blijven in hun bestedingen, is de redenering. Ook voor deze week handhaven we onze verwachting van een zijwaartse beweging van de oliemarkt. Vanuit de economie blijft er een neerwaartse druk op de prijs en vanuit de zwakte van de dollar een lichte opwaartse druk. Technisch bekeken vinden we een eerste weerstandniveau op USD 69,21 en een eerste steunniveau op USD 66,57. De huidige oliekoers is USD 68,27.

De gasprijzen liepen vorige week uiteindelijk iets op met een slot op vrijdag van het TTF Cal-10 contract op 15,678 €/MWh tegen 15,300 €/MWh een week daarvoor. Gisteren noteerde dit zelfde contract echter alweer 15,232 €/MWh. Bij gas blijven de overschoten op dit moment de belangrijkste rol spelen. Met name de korte termijn TTF producten ondervinden een sterke neerwaartse prijsdruk. In de grafiek hiernaast ziet u de ontwikkeling van de TTF jaarproducten Cal-10, Cal-11 en Cal-12.

De kolen (ARA 2010) bleven in het spoor van de olie en noteerde per saldo bijna USD 3,00 hoger eind vorige week. Ook hier speelt de zwakte van de dollar, de hoge voorraden en de lage vraag de voornaamste rol in de prijs. De slotstand lag vrijdag op USD 79,66 tegen USD 76,38 een week daarvoor. Gisteren zakte de koer weer weg naar USD 77,83.

Verwachting

Ook deze week verwachten we een min of meer zijwaartse beweging met een kans op een verdere daling vanwege gebrek aan vraag.

Elektriciteit OTC

Het Cal-10 base load contract sloot vrijdag met 48,74 €/MWh nagenoeg gelijk aan de week daarvoor met 48,64 €/MWh. De hele week zat er nauwelijks beweging in de prijzen. Gisteren werd de dalende lijn echter voortgezet met een slot op 47,58 €/MWh. Ook voor de termijncontracten verwachten we de komende dagen een zijwaartse beweging met kans op lichte dalingen voor met name de kortere termijnproducten. Voor de korte termijn handhaven wij onze waarschuwing van vorige week: **Indien u een gaspositie heeft voor Q1-10 of voor geheel 2010, dan adviseren wij u extra alert te zijn op de prijsontwikkeling van de stroomprijzen voor Q1-10!**

APX

De afgelopen week lag de gemiddelde APX base load prijs op 38,67 €/MWh en lag daarmee 6,48 €/MWh hoger dan de week daarvoor. De peak load kwam afgelopen week uit op 49,48 €/MWh en lag daarmee 6,40 €/MWh hoger dan de week daarvoor. Zoals verwacht bleef de windproductie vorige week wat achter en waren de temperaturen aan de zachte kant. Verder was de productiecapaciteit aan het begin van de week in Duitsland en Frankrijk lager dan voorspeld, wat voor hogere APX prijzen zorgde. Voor deze week liggen de temperaturen weer wat lager en wordt er ten opzichte van vorige week een toename in de windproductie verwacht. Verder zijn er geen noemenswaardigheden voor het conventionele productievermogen. Voor deze week verwachten wij dan ook lagere APX prijzen dan vorige week.

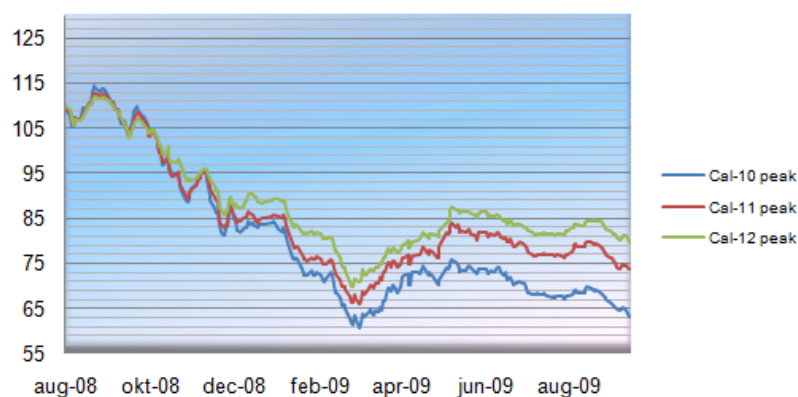
Sparksread

De sparksread voor 2010, 2011 is de afgelopen week iets verslechterd. Dit gebeurde met name in het begin van de week. Later in de week liep deze alweer licht op en dat zette zich gisteren door. De sparksread voor 2012 liet juist een verbetering zien de afgelopen dagen. Onderstaand de ontwikkeling van de sparksread voor de kalenderjaren 2010, 2011 en 2012 voor een WKK met een elektrisch rendement van 40%.

OTC base load

OTC peak load

ENDON informatieavonden

Vorige week woensdag vond de eerste informatieavond plaats, die ENDON bij een aantal van haar klanten, verspreid in Nederland, organiseert. Deze avonden worden door ENDON gehouden om met name glastuinders uitleg te geven over hoe de energiemarkt functioneert. De avonden zijn kleinschalig van opzet, zodat er ruimte is voor discussie tussen de aanwezigen. Het motto is dan ook leren van elkaars ervaringen! Daarin is deze avond dan ook perfect geslaagd.

Wilt u ook zo'n informatieavond bijwonen? Kijk op www.endon.nl/bijeenkomsten voor een bijeenkomst bij u in de buurt. Op deze webpagina kunt u zich ook aanmelden. De eerst volgende avond is woensdag 16 september bij Kwekerij H. v.d. Waal in Zevenhuizen.

Seminar in- en verkoop van energie

De eerste twee data van het seminar over in- en verkoop van energie zijn bekend. Het eerste seminar zal zijn op 25 november 2009 en de tweede op 9 december 2009.

Aanvang van het seminar is om 14:00 uur. Meer informatie over dit seminar tijdens onze informatieavonden of via http://www.endon.nl/pdf/seminar_Proacademy.pdf.

ENDON klanten kunnen zich gratis voor dit seminar aanmelden. Voor niet ENDON klanten bedragen de kosten 200 Euro. Aanmelden is mogelijk via info@endon.nl.

Op de informatieavonden van ENDON zal uiteraard ook aandacht besteed worden aan deze seminars.